Flere mårhunde i Jylland lægger pres på Fyn.

Fyn skal skærmes mod mårhunde

Mårhundebestanden er femdoblet i Jylland, siden myndighederne indledte indsatsplan mod dyrene i 2010. Det presser Fyn.

Amalie Holmgaard Mersh
amhme@fyens.dk

Mårhundebestanden i Jylland er femdoblet fra 47 i 2009 til 284, som DCE Aarhus Universitet har regnet sig frem, at bestanden vil være i 2016. Det til trods for myndighedernes indsats mod den invasive dyreart, og det presser den fynske natur.

- Når bestanden stiger i Jylland, vil trykket mod Fyn stige. Så er der større chance for, at der er en der kommer ned til kysten ved Lillebælt og får lyst til at svømme ud og drive med over. De er gode svømmere. Det er heller ikke så langt lige at tusse over en bro en sen nattetime, siger specialkonsulent i Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning Hans Erik Svart.

> De er gode svømmere. Det er heller ikke så langt lige at tusse over en bro en sen nattetime.
>
> **HANS ERIK SVART, SPECIALKONSULENT I STYRELSEN FOR VAND- OG NATURFORVALTNING**

Han påpeger, at der ikke er viden om nogle mårhunde på Fyn i øjeblikket, selvom der tidligere er blevet spottet nogle få. Blandt andet en som løb tværs over Fyn og ned på Langeland, fortæller han.

Første skridt til at bekæmpe en spredning af mårhundene i det fynske bliver at sætte to judasdyr ud i den vestfynske natur, som kan narre eventuelle artsfæller, der finder vejen over Lillebælt.

Judasdyr er indfangede mårhunde, som har fået et sundhedstjek, er blevet steriliserede og er blevet mærket med gps-udstyr. Mårhunde lever bedst i par, og derfor vil judasdyrene opsøge en mage, så snart de kan.

Indsatsplanen mod mårhundene blev sat i gang i 2010, hvor judasdyr blev sluppet fri i Jylland og jægere blev opfordret til at skyde mårhunde, hvis de skulle møde en.

På trods af at det ikke har virket som planlagt i Jylland, så skal der gøres noget på Fyn allerede nu for at man skal have en chance, siger Hans Erik Svart. Han opfordrer også jægere på Fyn til at holde øje, når de er ude.

- Det er en rigtig god måde at regulere dem på, når man allerede er på jagt. Jægerne kommer jo ud i alle mulige kroge af landskabet. Det har vist sig at være ret effektivt. Mange jægere i Jylland har skudt mårhunde, siger han.

Højeffektiv skolehjælp til anbragte børn

Med to ugers intensiv undervisning i dansk og matematik har 100 anbragte børn lært godt det samme som på et år.

Ulrik Sass
sass@fyens.dk

100 anbragte børn mellem 9 og 13 år har med to ugers intensiv undervisning i sommerferien rykket sig mere i læsning, end de normalt ville på et helt skoleår.

Tallene stammer fra en undersøgelse, som projekt "Lær for Livet" har lavet og offentliggjorde i forbindelse med et arrangement på Syddansk Universitet i går. Lær for livet har som formål at løfte 1.000 anbragte børn over en ti-årig periode - i samarbejde de kommuner, børnene kommer fra. Det sker bl.a. med to ugers intensiv undervisning i såkaldte *learning camps*.

Formålet er at få flere til at tage en ungdomsuddannelse.

En undersøgelse fra Kommunernes Landsforening viste sidste år, at kun 30 procent af de tidlige anbragte unge har gennemført en ungdomsuddannelse, når de fylder 25 år, mod 80 procent af de jævnaldrende, ikke-anbragte børn.

Derfor stopper indsatsen ikke med et 14 dages boost. Eleverne følges de næste seks år af en frivillig mentor, der hjælper med lektier og andre aktivitete. Ligesom barnets skole bliver gjort opmærksom på forandringerne.

"Lær for Livet" er et af de initiativer, regeringens ekspertgruppe for bedre ungdomsuddannelser kigger på. Et andet er Plan T fra Odense. Her flyttede en lille gruppe unge sig to et halvt år frem i udvikling efter fire ugers intens læring.

Projekterne bekræfter, hvad forskere i flere år har påpeget - at målrettede forløb for mindre grupper er noget af det mest effektive for unge med problemer i skolen.

Det er vigtigt at have forventninger til anbragte børn, siger forsker

Samtaler, omsorg og varme boller er ikke nok for anbragte børn. De skal også kunne klare sig i samfundet omkring dem. Derfor er det vigtigt at have forventninger til dem og sætte ind med læring, siger psykolog

Ulrik Sass
sass@fyens.dk

Når psykolog Anne Linder tænker 15-20 år tilbage på det arbejde, hun og andre lavede med anbragte børn, får hun det dårligt.

For datidens tilgang var simpelthen for naiv.

Det forklarede hun de forsamlede til "Lær for Livet"s årsdag, som blev afholdt lørdag på Syddansk Universitet:

- Jeg har arbejdet meget med børn anbragt uden for hjemmet. Og jeg kan da godt nogle gange tænke: Hold nu op, de kan anlægge sag. For det, vi lavede pædagogisk og psykologisk for 15-20 år siden, var ikke i orden. Vi havde al vores fokus på at skabe en oplevelse af tryghed, varme og tillid. Lidt fortegnet mente vi, at svære problemer kunne klares med samtaler, omsorg, et uldtæppe og nogle varme boller, sagde hun.

Anne Linder, der også er leder af Dansk center for ICDP (International Child Development Program), slog fast, at relationer til andre er vigtigt, men de kan ikke stå alene:

- Vi sagde ikke: Du skal lave dine lektier først. Vi troede fejlagtigt, at det var en krænkelse af deres ubehagelige oplevelse. Problemet var imidlertid, at børnene som en følge deraf ikke fik de nødvendige kompetencer. De kunne ikke læse eller skrive - de blev handicappet i at klare sig ude i den store verden.

- Vi troede, at omsorg ville få det andet til at komme, men det skete ikke. Dobbelt så meget varme er ikke dobbelt så godt, hvis det er på bekostning af noget andet.

Mette Lausten fra SFI, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd: - Hovedparten er vores kompetencer stammer fra familien. Derfor er det klart, at anbragte børn mangler noget. Men de er ikke dårligt begavet. Derfor skal de ikke syltes ind i "det er synd for dem". Det er ikke meningen. Meningen er, at de skal komme videre. Foto: Louise Koustrup.

Anne Linder betonede, at det er vigtigt også at skabe rammer. At fortælle barnet, hvad det må og skal. Trin for trin.

- Og tag så de konflikter der er, lød hendes opfordring til de fremmødte, der blandt andet talte en del plejefamilier og mentorer for anbragte børn.

Årsdagens anden gæst, forsker Mette Lausten fra SFI, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, gav hende ret:

- Dengang var der ingen forventninger til de anbragte børn. Det har vi også kunne aflæse i vores forskningsresultater, hvor to tredjedele af de voksne omkring dem ikke troede, de kunne tage en ungdomsuddannelse. Det duer ikke. De skal have at vide: Selvfølgelig kan du. Heldigvis har nogle af børnene gjort de manglende forventninger til skamme og vist: Vi kan godt.

Men det er en kendsgerning, at kun 30 pct.af de tidlige anbragte unge har gennemført en ungdomsuddannelse, når de fylder 25 år, mod 80 pct. af de jævnaldrende, ikke-anbragte børn.

Mette Lausten mener, at det giver mening at skelne mellem børn med svage ressourcer, som f.eks. lav intelligens, og så børn med ressourcesvage forældre.

- Børn med svage ressourcer er sværere at flytte og skal selvfølgelig støttes i forhold til det, de kan. Men når man tænker på, at hovedparten er vores kompetencer stammer fra familien, er det klart, at de anbragte børn mangler noget. Men de er ikke dårligt begavet, som nogle tror. Derfor skal de ikke syltes ind i "det er synd for dem". Det er ikke meningen. Meningen er, at de skal komme videre, siger Mette Lausten.

Lær for Livet er et program betalt af Egmont Fonden. Det arbejder med at sikre læring til mere end 1.000 anbragte børn i samarbejde med blandt andet 41 kommuner i Danmark. På Fyn er Odense og Svendborg med i projektet.